

УДК 796.011.1

ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЯТЬ У ГРУПАХ ТЕНІСУ У ВНЗ НЕСПОРТИВНОГО ПРОФІЛЮ

Бурлака І.В., Лукачина А.В.

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»

Досліджено особливості мотивації студентів до занять в групах тенісу. Використано адаптований опитувальник SMS-28. Проаналізовано результати дослідження для категорій внутрішньої та зовнішньої мотивації, а також амотивації. Наведено порівняння отриманих результатів з даними, отриманими іншими дослідниками. Виділено область подальших досліджень.

Ключові слова: теніс, зовнішня мотивація, внутрішня мотивація, амотивація, змагальність, емоційна стійкість.

Постановка проблеми. Рівень завантаженості студентів у рамках їх основних академічних курсів в університеті з кожним роком зростає. Вимоги сучасного професійного середовища до фахівців також постійно підвищуються. Якісне освоєння навчальної програми з фахових дисциплін вимагає від студентів інтенсивного вивчення великого об'єму матеріалів і майже не залишає часу на фізичну активність, яка є необхідною передумовою здорового способу життя. Крім того, сучасне соціальне середовище дає не так багато зразків, які могли б мотивувати молодь до активних занять спортом. Від нестачі фізичної активності страждає здоров'я, втрачається час, сприятливий для набуття здорової звички до занять спортом. Питання мотивації студентів до занять фізичними вправами або спортом є актуальним, і це підтверджується в роботах як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників, присвячених цій темі [3, 6, 7, 8, 9].

Спостереження за рівнем загальнофізичної підготовки студентів-тенісистів, їх фізичною витривалістю та активністю на заняттях, настановили на думку дослідити їх мотивацію до занять з фізичного виховання у групах тенісу та виявити ті ключові мотиваційні моменти, які б дозволили вдосконалити методи викладання та використовувати такі прийоми педагогічного та виховного впливу, які зроблять заняття з фізичного виховання в групах тенісу максимально ефективними.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В рамках підготовки проведення даного дослідження було проаналізовано низку існуючих методик, які застосовуються дослідниками в різних країнах світу для вивчення поставленої проблеми [1]. Було проаналізовано кілька різних методик вивчення спортивної мотивації, серед яких було окремо виділено методика SMS-28 (SMS – Sport Motivation Scale, шкала спортивної мотивації), представлену у роботі Люка Пельтьє та ін. [4]. З 1995 року (року публікації), вона використовувалася для дослідження мотивації у спорті і фізкультурі багатьма науковцями у різних країнах.

Шкала вимірювання мотивації SMS-28 базується на 28 запитаннях, що визначають внутрішню мотивацію (12 запитань), зовнішню мотивацію (12 запитань) та амотивацію (4 запитання). Люк Пельтьє зі співавторами на протязі кількох років вдосконалювали цю методика і у 2013 році опублікували нову роботу, де представили нову версію шкали, SMS-II [5].

Мета дослідження. Метою дослідження є визначення мотивації студентів досліджуваної групи до занять з фізичного виховання (теніс) та аналіз отриманої інформації для її використання при вдосконаленні навчальних програм.

Методи дослідження. Було використано метод опитування за методикою SMS-28 [4, 5] з доповненням стандартизованого опитувальника додатковими блоками запитань. Анкетування здійснювалося за допомогою самозаповнюваного паперового опитувальника, який складався з трьох блоків:

- Блок А. SMS-28 (внутрішня мотивація 12 запитань; зовнішня мотивація 12 запитань; амотивація 4 запитання). Шкала Лайкерта.

- Блок В. Три запитання, націлених на виявлення загального відношення до занять з фізичного виховання і, зокрема, тенісу

- Демографічний блок – стать, вік, освіта (рік навчання, факультет)

Для аналізу отриманих даних було використано методи дескриптивної статистики, при цьому використовувалася програма обробки статистичних даних SPSS Statistics (Statistical Package for the Social Sciences). Для побудови графіків використовувалася програма MS Excel.

Питання використання математичних методів в психології завжди викликало дискусії [2]. Існують як прихильники правомірності їх застосування, так і противники такого підходу. Автори поділяють думку Р. Остапенко [2] про те, що найважливішим при цьому є адекватність вибраного математичного апарату тому явищу, яке вивчається (у даному випадку об'єктом дослідження є мотивація до занять з фізичного виховання). Керуючися цими міркуваннями, а також вивчивши досвід інших науковців у подібних дослідженнях [4], для аналізу було вибрано прості методи дескриптивної статистики.

Результати дослідження. Опитування проводилося в останній заліковий тиждень семестру (останній тиждень грудня 2014 року).

Загальна кількість опитаних склала 96 чоловік, з них 60 – чоловіки, 36 – жінки.

В опитуванні взяли участь студенти кількох груп з тенісу. За отриманими даними, в цих групах навчаються студенти 18 факультетів університету: ФЕЛ – 21 студент, ІПСА – 14, ПФФ – 12, ФІОТ – 10, ФЛ – 8, ВПІ – 6, ІЕЕ – 4, ФПМ – 3, ФБТ – 3, по 2 студенти з факультетів ХТФ, ФТІ, ФСП, ФММ, ТЕФ та ІТС, по 1 з ФЕА, ФАКС та ММІ.

Розподіл за віком: основні вікові групи 17 і 18 років – 30 і 41 респондентів відповідно. 19 років – 19 респондентів, 20 років – 4, 16 років – 1, 22 роки – 1.

Розподіл за роком навчання: 52 студенти 1 курсу і 44 студенти 2 курсу.

Потрібно зазначити, що для студентів перших двох курсів університету заняття з фізичного виховання є обов'язковою, заліковою дисципліною. Тобто, незалежно від свого відношення до фізкультури чи спорту, наявності чи відсутності будь-якої мотивації, студенти повинні відвідувати заняття з фізвиховання. При цьому ефективність цих занять, безумовно, залежить і від того, чи мають студенти ще якусь мотивацію (крім необхідності отримати залік), чи вони просто вимушені приділяти певний час фізичній активності, в даному випадку відвідуючи заняття в групах тенісу.

Запитання блоку В опитувальника були націлені на вивчення загального відношення студентів до спортивних занять. Частотний розподіл відповідей на запитання В1 «Якби фізвиховання не було обов'язковим предметом, Ви б займалися яким-небудь спортом?» представлено на рис. 1.

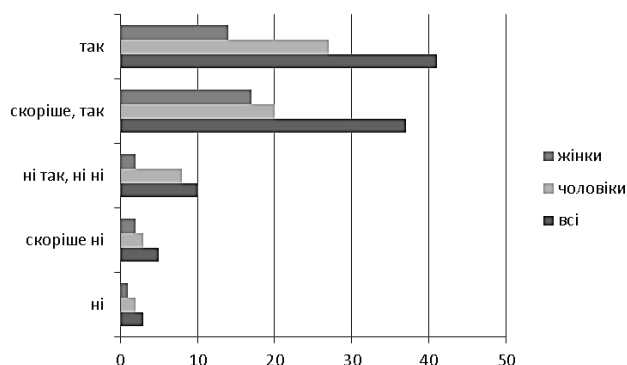

Рис. 1. Частотний розподіл відповідей на запитання В1: «Якби фізвиховання не було обов'язковим предметом, Ви б займалися яким-небудь спортом?»

Подібний результат отримано і у відповідях на запитання В2 «Якби фізвиховання не було обов'язковим предметом, Ви б займалися тенісом?» (рис. 2), але при цьому спостерігається збільшення частоти невизначеності у відповіді, тобто, «ні так, ні ні» (10/20 відповідно для В1 і В2), і деякого зменшення частоти впевнених відповідей «так» (41/26 відповідно для В1 і В2).

Загалом, сумарна частота ствердних відповідей («так», «скоріше, так») на вказані два запитання В1 і В2, висока: 81% для «спорту взагалі» і 67% для «тенісу». Це могло б сприйматися як позитивний результат, який свідчить про усвідомлення групою опитаних студентів важливості фізичної активності, але не забуваймо, що це запитання про наміри. Наскільки сильною є мотивація, можна визначити тільки в дослідженні студентів, скажімо, третього чи ще старших курсів, для яких заняття з фізвиховання не є заліковими. Велика кількість студентів, які дійсно продовжують займатися яким-небудь спортом (зокрема, тенісом) після того, як зникає необхідність отримання заліку, була б найкращим показником стійкості мотивації.

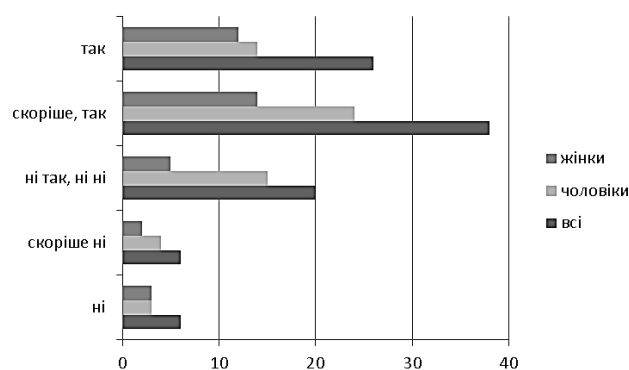

Рис. 2. Частотний розподіл відповідей на запитання В2: «Якби фізвиховання не було обов'язковим предметом, Ви б займалися тенісом?»

Блок А опитувальника, який представляє собою адаптований до тенісу опитувальник SMS-28 [4, 5], складався з 28 тестових тверджень, які було представлено у рандомізованому порядку, але при цьому кожне з тверджень відносилось до якоїсь із наступних трьох категорій:

· Внутрішня мотивація

4 твердження – «відчуття емоційного збудження» (1, 13, 18, 25)

4 твердження – «пізнання» (2, 4, 23, 27)

4 твердження – «досягнення, самовдосконалення» (8, 12, 15, 20)

· Зовнішня мотивація

4 твердження – «ідентифікація, приналежність» (7, 11, 17, 24)

4 твердження – «сприйняття відношення інших» (9, 14, 21, 26)

4 твердження – «зовнішнє регулювання» (6, 10, 16, 22)

· Амотивація

4 твердження (3, 5, 19, 28)

Оцінка відношення респондентів до тверджень здійснювалася за 5-бальною шкалою Лайкерта: «ні», «скоріше, ні», «ні так, ні ні», «скоріше, так», «так».

Аналіз внутрішньої мотивації. Перш за все, відмітимо, що проведення аналізу відмінностей мотивації в залежності від статі респондентів не є метою даної статті, але для демонстрації можливих розбіжностей за цим показником, як приклад, такий аналіз було зроблено для твердження 1 блоку А опитувальника. Результати представлені в табл. 1.

З наведених в табл. 1 даних видно, що хоча серед чоловіків частота абсолютної згоди з твердженням «Я отримую задоволення від активного способу життя» значно вища (56,7% «так»), ніж тих, хто більш обережний в оцінці (33,3% «скоріше, так»), але сума відповідей «так» і «скоріше, так» по цій змінній вища у жінок (94,4%), ніж у чоловіків (90,0%). Цікаво, що оцінюючи твердження цього блоку, ніхто з респондентів не дав відповіді «ні» чи навіть «скоріше, ні», що свідчить про високий рівень мотивації за змінною V2. Аналіз даних дослідження з метою вивчення розбіжностей мотивації в залежності від статі респондентів і врахування значущості розбіжностей, може бути темою окремого дослідження.

Частотний розподіл відношення студентів до тверджень SMS-28 опитувальника, що стосують-

ся внутрішньої мотивації, представлений графіками Рис. 3, 4 і 5.

Таблиця 1
Оцінка рівня внутрішньої мотивації «Відчуття емоційного збудження», твердження 1 опитувальника) в залежності від статі респондентів

«Я отримую задоволення від активного способу життя», змінна V2		Розподіл частот відповідей			Сумарна частота розподілу відповідей «так» і «скоріше, так»
		ні так, ні ні	скоріше, так	так	
V1	жінки	5.6%	41.7%	52.8%	94.4%
	чоловіки	10.0%	33.3%	56.7%	90.0%

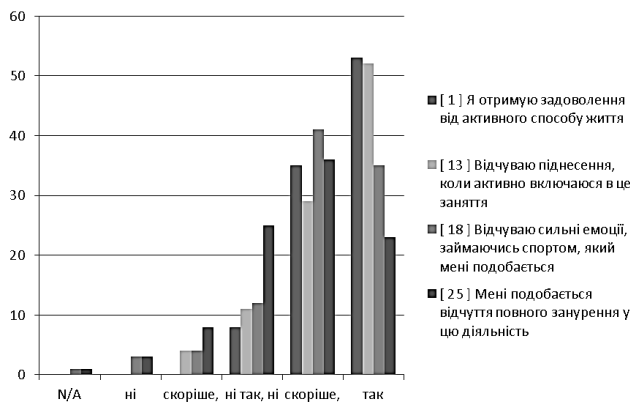

Рис. 3. Оцінка внутрішньої мотивації студентів за категорією «відчуття емоційного збудження»

При порівнянні оцінок внутрішньої мотивації за категорією «відчуття емоційного збудження» (Рис. 3) варто звернути увагу на показник непевності («ні так, ні ні») у відношенні опитаних до тверджень 1, 13, 18 і 25. У той час як твердження 1, 13 і 18 не викликали сумнівів і показали високий рівень мотивації з невеликою кількістю тих, хто не міг визначитися, чверть опитаних не змогли визначитися зі своїм відношенням до твердження 25 («Мені подобається відчуття повного занурення у цю діяльність»). Крім того, й сумарний результат згоди з цим твердженням («так» і «скоріше так») нижчий, ніж у решті тверджень цієї категорії.

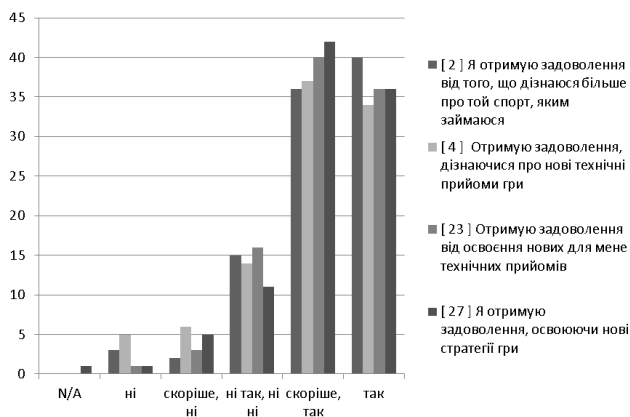

Рис. 4. Оцінка внутрішньої мотивації студентів за категорією «пізнання»

Оцінки, що стосуються категорії «пізнання» (Рис. 4), не показали суттєвих розбіжностей в залежності від формулювання твердження.

Цікавим є результат, отриманий в оцінці внутрішньої мотивації «досягнення, самовдосконалення» (Рис. 5). Оцінки двох тверджень, 12 і 15, аналогічні за розподілом відповідей, при цьому рівень мотивації дуже високий: сума «так» і «скоріше, так» для тверджень 12 і 15 становить 82 і 90 відповідно. Це свідчення високого рівня мотивації студентів до самовдосконалення.

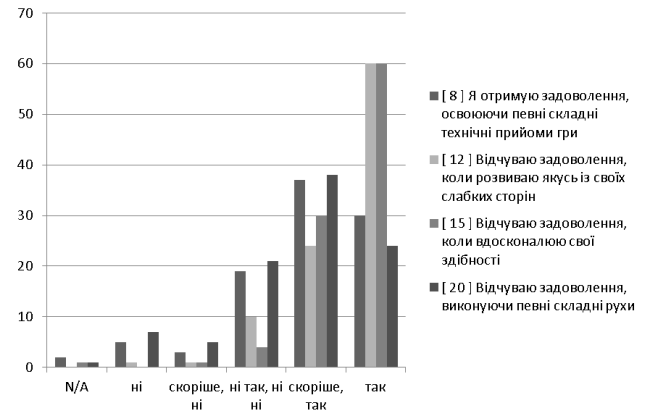

Рис. 5. Оцінка внутрішньої мотивації студентів за категорією «досягнення, самовдосконалення»

Аналіз зовнішньої мотивації. Оцінка відношення студентів до тверджень SMS-28 опитувальника, що відносяться до зовнішньої мотивації, представлена на графіках Рис. 6, 7 і 8.

Для порівняння важливості для досліджуваної групи студентів внутрішньої та зовнішньої мотивації по кожній категорії мотивації (окремо для зовнішньої та внутрішньої) визначено кількість респондентів, для яких мотивація цієї категорії виявилась не менш важлива за мотивації інших категорій. Тобто кількість відповідей «так» та «скоріше так» для твердження категорії кількісно переважає або дорівнює кількості відповідей «так» та «скоріше так» інших категорій цього виду (Рис. 9).

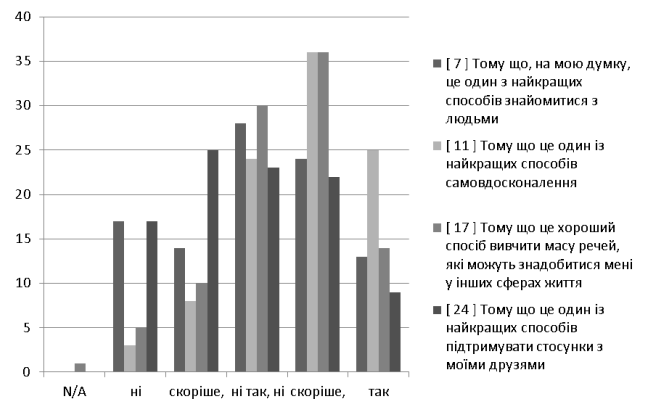

Рис. 6. Оцінка зовнішньої мотивації студентів за категорією «ідентифікація, приналежність»

Виходячи з отриманих показників, можна стверджувати, що в досліджуваній групі студентів внутрішня мотивація є сильнішою, ніж зовнішня.

Аналіз амотивації. Вивчення амотивації є важливим з точки зору розуміння того, чи є

якісь фактори, які заважають студентам вдосконалюватися у цьому виді спорту, чи задовольняє їх власний прогрес в освоєнні гри, чи відповідає їх очікуванням.

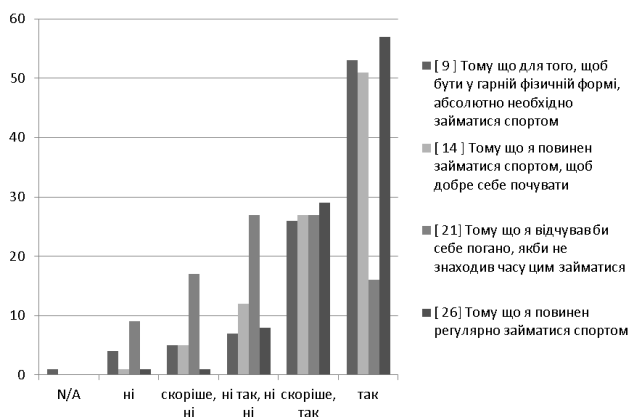

Рис. 7. Оцінка зовнішньої мотивації студентів за категорією «сприйняття відношення інших»

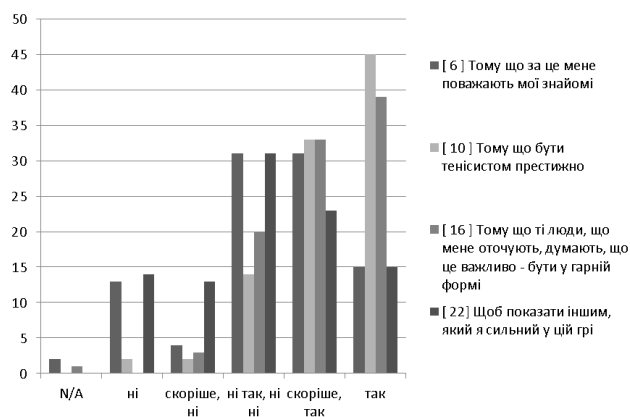

Рис. 8. Оцінка зовнішньої мотивації студентів за категорією «зовнішнє регулювання»

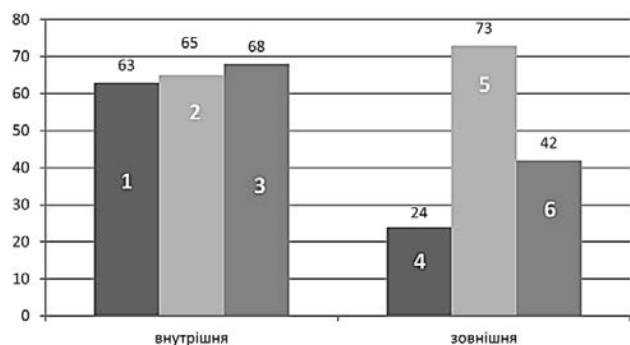

Рис. 9. Порівняння показників внутрішньої та зовнішньої мотивації

1 – відчуття емоційного збудження (1, 13, 18, 25); 2 – пізнання (2, 4, 23, 27); 3 – досягнення, самовдосконалення (8, 12, 15, 20); 4 – ідентифікація, приналежність (7, 11, 17, 24); 5 – сприйняття відношення інших (9, 14, 21, 26); 6 – зовнішнє регулювання (6, 10, 16, 22)

Блок тверджень амотивації не деталізує, які саме фактори впливають на амотивацію (ними можуть бути, наприклад, складність програми, методи навчання, умови проведення занять, відношення викладачів тощо). Твердження виявляють – чи існують в даному випадку амотиваційні фактори.

Результати аналізу, наведені на Рис. 10, свідчать, що абсолютна більшість студентів налаштована позитивно, що видно з високої частоти відповідей «ні» і «скоріше, ні». Але частка «розчарованих», хоч і невелика, але є, і це привід для більш детального дослідження факторів, що впливають на рівень амотивації.

Крім блоку з оцінки амотивації, в опитувальник було включено запитання про очікування студентів щодо перспектив їх рівня гри в теніс ВЗ «Як Ви думаєте, який рівень гри у Вас буде через 2 роки занять?». Отримані результати підтверджують дані, отримані в оцінках амотивації в SMS-28 блоці опитувальника (блоці А) і свідчать про позитивну оцінку студентами перспектив навчання гри в теніс у групах (Рис. 11).

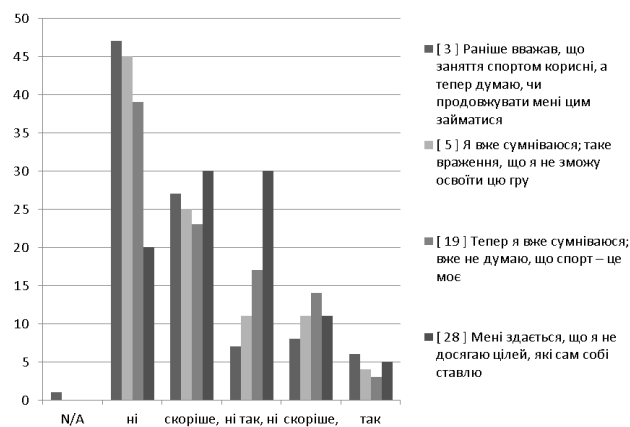

Рис. 10. Оцінка амотивації

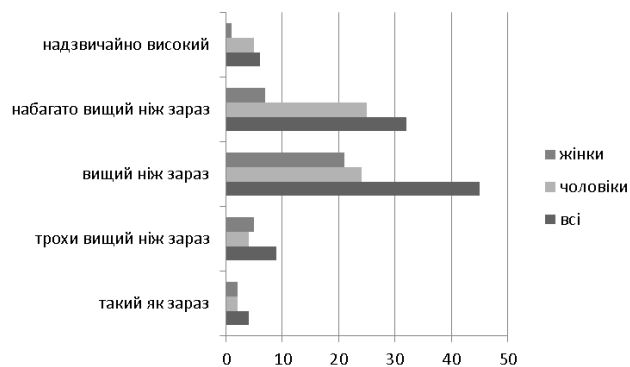

Рис. 11. Оцінка студентами перспектив покращення рівня гри в теніс

Висновки. Результати аналізу даних дослідження дозволяють стверджувати, що рівень мотивації студентів опитаної групи до занять з фізвиховання в цілому високий, причому чинники внутрішньої мотивації є для них більш вагомими, ніж зовнішньої. Спостерігається досить низький рівень амотивації, що підтверджується також оптимістичною проєкційною оцінкою студентами рівня їх досягнень в тенісі в кінці дворічного терміну занять в групах тенісу.

На відміну від результатів, отриманих в дослідженнях Креспо і Рейда, які згідно з отриманими ними даними відносили до основних мотивів до занять тенісом бажання студентів мати нових друзів та набути популярності [6], для тенісистів досліджуваної групи ці мотиваційні фактори не

можна віднести до групи основних. Бажання доводити іншим свою силу і вправність у грі також вийшло, скоріше, другорядним.

Отримані результати дають можливість зробити висновок про те, що при плануванні занять з фізвиховання ефективним може бути використання видів активності, де буде задіяно саме внутрішню мотивацію. Це означає постійне освоєння нових технічних прийомів гри, вивчення особливостей тактики гри та психології змагання («пізнання»). Необхідно створювати умови для реалізації студентами потреб у вдосконаленні своїх вмінь та відчуття своїх досягнень («самовдосконалення»). І, безумовно, потрібно створювати на заняттях атмосферу, яка б сприяла задіянню такої важливої складової внутрішньої мотивації, як «емоційне збудження».

Що стосується зовнішньої мотивації, то хоча дані свідчать про те, що для досліджуваної групи студентів вона є дещо слабшою за внутрішню, але це не означає нехтування прийомками, які активують чинники зовнішньої мотивації, бо серед є і такі, які виявилися важливими. Наприклад, твердження категорії «сприйняття відношення інших», взяті окремо, виявились важливими для найбільшої кількості респондентів, що свідчить

про високий рівень мотивації саме за цією категорією (Рис. 9).

Перспектива подальших досліджень. Для поглибленого вивчення мотивації до фізичної активності і занять спортом у студентської молоді було б доцільно провести дослідження вибірки студентів-тенісистів, які відвідували залікові заняття з тенісу, коли навчалися на 1 і 2 курсі університету, а зараз є студентами-старшокурсниками. При цьому доцільно було б у дизайні вибірки зберегти таку ж кількість опитаних і пропорцію розподілу за статтю та факультетами, що характеризують групу опитаних у даному дослідженні. Детального дослідження та аналізу потребують також можливі розбіжності у мотивації в залежності від статі. Такий загальний аналіз можна зробити, використовуючи дані, отримані в даному дослідженні. Це може дати додатковий матеріал для коригування планів занять. Крім того, виявлений досить низький рівень мотивації, пов'язаної з бажанням доводити іншим свою силу у грі (твердження 22, Рис. 8), наводить на думку про, можливо, необхідне посилення виховання рис змагальності та емоційної стійкості, які знадобляться для успішної роботи у конкретному професійному середовищі, де студенти працюватимуть після закінчення університету [9].

Список літератури:

1. Лукачина А. В. Стилий огляд методик визначення мотивації до занять фізичною культурою та спортом у студентської молоді / А. В. Лукачина // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер.: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – 2014. – Вип. 118(3). – С. 174–176.
2. Остапенко Р. И. Математические основы психологии / Остапенко Р. И. // Учебно-методическое пособие. Воронеж. ВГПУ – 2010. – С. 76.
3. Халімовська Т. С. Мотивація студентів до здорового способу життя в умовах використання особистісно-орієнтованого підходу в процесі фізичного виховання / Т. С. Халімовська, В. Г. Лосик, Н. Ф. Соломко // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. – 2013. – № 5(58). – С. 204–208.
4. Adeyemo Kehinde. Influence of Demographic Variables on Students' Choice of Sports Activities in Lagos State / Kehinde Adeyemo, Gbenga Ajibola // Journal of Research & Method in Education. – 2014. – Vol. 4. – № 1. – P. 26–29.
5. Pelletier Luc G. Toward a New Measure of Intrinsic Motivation, Extrinsic Motivation, and Amotivation in Sports: The Sport Motivation Scale (SMS) / Luc G. Pelletier, Kim M. Tuson, Michelle S. Fortier, Robert J. Vallerand, Nathalie M. Brikre, Marc R. Blais // Journal of Sport & Exercise Psychology. – 1995 – Vol. 17 – P. 35–53.
6. Pelletier Luc G. Validation of the revised sport motivation scale (SMS-II) / Luc G. Pelletier, Meredith A. Rocchi, Robert J. Vallerand, Edward L. Deci, Richard M. Ryan // Psychology of Sport and Exercise – 2013 – Vol. 14 – P. 329–341.
7. Crespo Miguel. Motivation in Tennis / Miguel Crespo, Machar M. Reid // British Journal of Sports Medicine. – 2007. – Vol. 41. – № 11. – P. 769–772.
8. Reiss Steven. Multifaceted Nature of Intrinsic Motivation / Steven Reiss // Review of General Psychology. – 2004. – Vol. 8. – № 3. – P. 179–193.
9. Ntoumanis Nikos. A self-determination approach to the understanding of motivation in physical education / Nikos Ntoumanis // British Journal of Educational Psychology. – 2001. – Vol. 71. – Issue 2. – P. 225–242.
10. Бурлака І. В. Про важливість деяких аспектів фізичного виховання студентів для їх майбутньої адаптації до умов роботи в конкурентному середовищі / І. В. Бурлака // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер.: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – 2014. – Вип. 118(3). – С. 39–41.

Бурлака І.В., Лукачина А.В.

Национальный технический университет Украины «Киевский политехнический институт»

ОСОБЕННОСТИ МОТИВАЦИИ СТУДЕНТОВ К ЗАНЯТИЯМ В ГРУППАХ ТЕННИСА В ВУЗАХ НЕСПОРТИВНОГО ПРОФИЛЯ

Аннотация

Исследованы особенности мотивации студентов к занятиям в группах тенниса. Использован адаптированный опросник SMS-28. Проанализированы результаты исследования для категорий внутренней и внешней мотивации, а также амотивации. Приведено сравнение полученных результатов с данными, полученными другими исследователями. Определена область дальнейших исследований.

Ключевые слова: теннис, внешняя мотивация, внутренняя мотивация, амотивация, соревновательность, эмоциональная стойкость.

Burlaka I.V., Lukachyna A.V.

National Technical University of Ukraine «Kyiv Polytechnic Institute»

ON SPECIFIC FEATURES OF STUDENTS' MOTIVATION FOR TENNIS LESSONS IN UNIVERSITIES OF NON-ATHLETIC PROFILE

Summary

The specific features of motivation of students for tennis lessons were investigated. The SMS-28 questionnaire was adapted for the research. Analysis of the intrinsic and extrinsic motivation, as well as amotivation was made. The data obtained in the research was compared with that of other researchers. The area of further investigations was defined.

Keywords: tennis, extrinsic motivation, intrinsic motivation, amotivation, competitiveness, emotional stability.

УДК 37.013

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДО СТУДЕНТІВ З ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ ПОСТАВИ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ У ВНЗ

Ібрагімов Е.Ю.

Буковинський державний медичний університет

У зв'язку із погіршенням стану здоров'я студентів, зокрема порушеннями постави виникає гостра проблема у підборі методів фізичної реабілітації. Здійснюється аналіз та пропонуються варіанти розробок програм з використання методів фізичної реабілітації, спрямованих на профілактику порушення постави у студентів. Характеризуються комплексні інноваційні методики корекції порушень постави. Особливо наголошується на важливості здійснення реабілітаційного процесу на ранніх етапах корекції опорно-рухового апарату.

Ключові слова: фізична реабілітація, опорно-руховий апарат, студенти.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. За статистичними даними вчених Європи у понад 95%, а в Україні та країнах СНД – майже у 98% дітей виявляється подібна патологія. Саме ці функціональні порушення хребта вважають одними з найбільш складних вад опорно-рухового апарату людини. При порушенні постави відмічаються порушення не тільки функцій опорно-рухового апарату, але і виникнення та розвиток негативних зрушень у функціонуванні внутрішніх органів, серцево-судинної, дихальної систем, що первинно обумовлено процесом патологічного викривлення хребта.

Виникнення змін правильної постави слід вважати багатофакторним процесом з точки зору біомеханіки – результатом взаємодії впливів, які порушують вертикальне положення хребта і пристосувальні реакції, спрямовані на підтримання вертикальної пози, а уміння кваліфіковано коригувати хід її протікання є важливою проблемою консервативного лікування насамперед засобами фізичної культури і спорту в період росту та формування скелету дитини. У вітчизняній системі заходів профілактики, лікування і реабілітації молоді традиційно переважають такі засоби лікувальної фізичної культури (ЛФК), гімнастичні комплекси вправ лікувальної і коригуючої спрямованості, фізичні вправи у водному середовищі і елементи способів плавання, корекції положенням і використання ортопедич-

них фіксуючих корсетів, використання масажу і фізіотерапевтичних процедур, які на сьогодні стають все менш дієвими у порівнянні з більш перспективними методиками [4, с. 351].

Особливої актуальності потреба подальшого вивчення і обґрунтування ефективності методик фізичної реабілітації, що використовуються у контексті розв'язання конкретних практичних завдань дослідження:

– здійснити теоретичний аналіз та розробити програму з використанням методів фізичної реабілітації, спрямовану на профілактику порушення постави у студентів;

– практично апробувати та дослідити ефективність запропонованої програми (з використанням ДЕНАС-терапії, гіперкапнії, кінезотерапії на профілакторі Євмінова) при здійсненні фізичної реабілітації молоді з функціональними порушеннями постави в процесі позааудиторної діяльності у ВНЗ.

Проблема функціональних порушень постави молоді виникає у зв'язку із змінами діяльності внутрішніх органів, серцево-судинної системи, дихальної системи. У сучасній теорії і практиці фізичної реабілітації представлена значна кількість думок і підходів щодо визначення і добору найбільш ефективних засобів профілактики, лікування і реабілітації осіб з вадами опорно-рухового апарату.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми